

Prečiščen list: —
 1. leto . . . K 12—
 2. leto . . . 6—
 3. leto . . . 3—
 4. leto . . . 120—
Prečiščen list: —
 1. leto . . . 15—
 2. leto . . . 15—
 3. leto . . . 15—
 4. leto . . . 15—

STRAZA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 18
 od 6 redne petivrstice:
 večkratnih oznanilih
 — popust.
 „Straža“ izhaja v p
 deljek in petek popok
 Rokopisi se ne vrata

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Polna ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Uredništvo se mere gost
 vsak dan od 11.—12. ure dopoln

Seidler—Hussarek.

Ministrski predsednik dr. Seidler je šel. Šel je, ker je videl, da je postal nemogoč. Sicer bi bil moral že davno oditi, ko bi bil imel le iskrico, na rečemo ustavnega čuta, ampak čuta za dostojnost sploh. V resnici ustavnih državah je vsak minister, ki nima za seboj večine parlamenta, nemogoč. Tako vlada mora izginiti tekom 24 ur, to v vsaki drugi ustavni državi, samo ne v Avstriji. Kakor mnogo drugih stvari, je pri nas tudi ustava le na papirju. V bistvu avstrijskih razmer in avstrijskega sistema je, da so mogoče tudi abnormitete kot vlada, ki nima zaupanja ljudskega zastopstva. Tako je torej tudi Seidler vladal mesece in mesece — brez ljudstva in ljudskih zastopnikov. A končno je moral vendar iti tudi on. Moral je iti, ker mu parlament ni hotel dovoliti proračuna, ker mora vlada pač eksistirati brez zaupanja parlamenta, ne pa brez — davkov.

Dr. Seidler je slovesno proglasil, da mora tvoriti nemški narod hrbenico vsake avstrijske vlade, da mora biti vladni sistem v Avstriji le nemški. In teden dni pozneje je moral iti. Tako se je pokazalo, da je ministrski predsednik z navedenimi navedenimi. Seidler tako slovesno proglasil v seji državnega zbora dne 16. t. m., v Avstriji nemogoč. V toliko je odstop dr. Seidlerja za nas tolažljiv, a sicer nas pušča tudi to povsem hladne. Znamo sicer, da je Seidler odšel, a znamo istotako, da ostane vzlic temu tudi še vnaprej sistem, ki je vladal v tej nesrečni državi že 50 let; jedro tega sistema pa je bilo, da se mora ohraniti na vsak način in pod vsakim pogojem nemška nadvlada v Avstriji, dočim morajo ostati Slovani državljani druge vrste. Razlika med prejšnjimi ministrskimi predsedniki in dr. Seidlerjem je samo ta, da je bil dr. Seidler prvi, ki se je upal to v praksi izvajati načelo na tako cinčen način proglasiti tudi kot teoretično vodilo svoje in vseh bodočih vlad. A moral je iti. Nemštvo ni še nikdar nosilo tako ponosno svoje glave, kakor sedaj, pa

vzlic temu ni bilo v stanju, da bi ohranilo svojega zaupnika.

Kdo ve. Morda bo v trenutku, ko te vrstice zagledajo beli dan, tudi že naloga gospoda Hussareka končana. Toda za nas je vseeno, kako se imenuje Seidlerjev naslednik: Hussarek, Handel, Bauhans. To vse so le nositelji starega sistema, ki je tlačil pol stoletja avstrijske nemške narode k tlom, jih oviral v duševnem napredku in končno pritiral do današnjega gospodarskega propada. Morda se novemu ministrskemu predsedniku posreči, da dobi večino za proračun in vojne kredite. Naši zastopniki bodo slejkoprej glasovali proti prvemu, kakor drugim, pa naj bo potem ministrski predsednik Peter ali Pavel. Za proračun naši poslanci ne morejo glasovati, dokler se našemu narodu ne zagotovijo potrebni — predpogoji za življenje, teh predpogojev pa v dualistični monarhiji ni in ne morejo biti. Saj je ravno dualizem kriv vsej naši današnji bedi. Za nas torej ostanejo vse vlade, ki se opirajo na dualističen sistem, enake in naše stališče proti njim bo stališče epozicije.

Za vojne kredite pa naši poslanci tudi ne morejo glasovati, ker ne morejo prevzeti niti pred narodom, niti pred svojo vestjo odgovornosti za daljno pretivanje krvi in neizmerno podaljšanje vojne, ki je že povzročila dovolj gorja.

Dr. Hussarek je bil naučni minister v Stürgkhovem ministrstvu in v Clam-Martiničevem ministrstvu.

Nemške stranke stoje na stališču, da mora vsak Seidlerjev naslednik vstrajati pri Seidlerjevem nemškem kurzu. Podobno namigavanje vsebuje tudi cesarjevo lastnoročno pismo v besedah, da hoče cesar vstrajati pri smeri, v kateri je hodil Seidler.

Dr. Hussarek je znan iz afere s testamentom češkega knezoškofa v Olomucu kardinala dr. Kohana, ki je zapustil milijonsko premoženje za ustanovitev češkega vseučilišča na Moravskem, kar bi bi-

lo izpolnilo dolgoletno zahtevo češkega naroda. Baron Hussarek je bil takrat naučni minister ter je nastopil proti temu legatu tako, da tega zneska ni bilo mogoče uporabiti za češko vseučilišče v Brnu.

Jugoslovani in Hussarek.

Baron Hussarek bo torej te dni sestavil novo ministrstvo. Oba Poljaka, Cviklinski in Twardovski ne bosta več stopila v ministrstvo. Nemci so večinoma zadovoljni Hussarekom, a zatrjujejo, da ga bodo držali le tedaj, če bo vstrajal pri nemškem kurzu. Nemška radikalna skupina in nemški centrum — torej vsekako mali stranci — odklanjata Hussareka Poljaki so, kakor se dne 24. julija brzojavlja z Dunaja, sklenili, glasovati za 6 mesečni proračunski provizorij.

Za Jugoslovane in Čehe pomeni baron Hussarek ravno toliko, kot Seidler. Saj je izjavil novi ministrski predsednik dopisniku madžarskega lista „Az Ujszag“, na vprašanje: „Ali boste vstrajali pri nemškem kurzu?“ „Pod nemškim kurzom razumem državni, avstrijski kurz, ki zagotavlja državno življenje v Avstriji in ne moti miru med svojimi narodi, temveč ga še le pospešuje. Če so Nemci dosegli v Avstriji tako vzvišeno stališče, tedaj se pač nimajo za to najmanj zahvaliti dejstvu, da zahteve, ki so jih zastopali, niso bile samo nemške, temveč tudi državne zahteve.“

Ta Hussarekova izjava pové dovolj. Torej bo tudi Hussarek vladal po načelu, da je 10 več kot 18. Stališče Jugoslovanov napram Hussareku je jasno. Zastopniki našega kluba so se mogli v razgovoru z njim prepričati, da

LISTEK.

Iz naše današnje literature.

Dve pesmici.

Prejeli smo junijevo številko „Zvona.“ Citajmo na drugi strani pesmico Ant. Debeljaka: Demant:

Zeleni les — ugreznjena luščina,
 nad njo nebes poveznjena loščina:
 v obzoru se sprijemata
 in dan-demant objemata.

Kitica me je ganila do srca in ajdi gledat v Pletersnikov slovar, kaj se pravi za Boga: loščina? Stran 533, loščina: Waldbäume, Waldbost. Prečitam kitico še enkrat, pri loščini pomislim na gozd „zeleni les“ — seveda se vdarim po glavi: kako da sem bil prvič tako neročen in je nisem razumel. — Ne vprašajte, če jo sedaj razumem . . .

Vsekakor boljša je že druga kitica:

Li mene solnce, jaz sem vpil vesoljino?
 V vsemir jaz žarek sem razlil se voljno:
 megli mi viđ omotica,
 vse sama le brezpotica!

Hvala Bogu — pesmice konec! Predzadnji verz velja pač čitatelju, ko je prečita, vso pesmico: megli mi viđ omotica. Če si tudi napišem sam svojo obsodbo, moram priznati: ne razumem. Pesnik — Zupančič ga imenuje na isti strani piščalkarja — menda meni, da je storil dovolj, če konča svoj Demant s „potico.“

Na žalost pa srečujemo dandanes več takih u-

gank — demantov po naših revijah. Ko bi pisali še vsaj naši umetniki takoj tudi komentarje! Javnost s takimi umotvori ni in ne more biti zadovoljna. Uredniki naj ne pozabijo, da je izbiranje njih glavna in najtežja naloga. — Da se tem bolj čuti kontrast stoji na isti strani kakor Demant Zupančičeva vprašanja:

Kdo si, ki rad bi kupil narod moj?
 S čim si prišel za duše barantat?
 O siromak, da vidiš naš zaklad,
 razdrl bi šotor, zbežal še nočoj.

Kdo si, ki vođil rad bi narod moj?
 Si naskrivaj si kdaj izprašal vest?
 Si našel, da do zadnjega si zvest?
 Če nisi, skleni roke nad seboj.

Kdo si, ki rad bi pel nam: Narod moj!
 Si že izmeril njega globokost?
 Občutil pevcev starih dni modrost?
 Preplehek nam, piščalkar, spev je tvoj.

Veš, kaj je dolgih, težkih tisoč let?
 Veš, kaj izsanjal v njih je kralj Matjaž?
 Moj narod moder je kot kralj Matjaž,
 moj narod star je težkih tisoč let!

Dr. P. S.

Potepuh.

(Januš Golec.)

(Dalje.)

Smo se razšli v prepričanju, da smo se spoznali in da bomo lahko zarajali na svatbi, če tudi še vihra boj na vseh frontah. Karel in Pepca sta se

poslovala za eno noč s krepko dolgim stiskom rok, ki mi je bil porok, da ju veže nekaj več kot samo — prijateljstva.

Stric je bil židane volje, izrazil se je kar na glas:

„Dečko mi je všeč, pa bo menda res kaj!“

Dekletca so plesala med seboj v radosti, kako bo pač prijetno, če bomo svatovali in očetovali kar cela dva dni in dve noči. Prisegel bi bil, da že bomo koj drugega dne se zedinili v običajno zaroko. Teta in stric sta se pomenkovala še pozno v noč o teži dote, razsežnosti bale in preštevala sta na prstih goste, ki bi naj bili deležni po želodcu prvega družinskega praznika za stričevo mizo. Resnične priznane, še jaz sem bil vesel prav iz dna duše, da bom po tako dolgem času zopet enkrat na za-me najljubši veselici — gostiji.

Drugega jutra smo bili vsi iskreno zaupljivi in smehljajoče prijazni kot bodoči sorodniki. Pepca je rožljala in se sukala celo dopoldne po kuhinji, a jaz sem pa trosil seme hvale v ženino sroce. Opozarjal sem snubea na svetlikaste Pepcine zvezde — beli predpasnik, gospodinjsko zavihane rokave in na pentljo v laskih. To so vse očitni znaki bodoče — skrbne gospodinje, kakoršnih je dandanes malo med vojnimi pokvarjenimi svetom.

Naš Karel je potrepal zadovoljno; meni je Kar poplesavalo sroce, ker še nisem zaboravil na boljše mešetarije v dobrobit neveste, katere stranko sem obljubil zastopati.

Starešina Franc in stric sta pregledovala ves predpoldan polje in imetje, da se lahko presodi nevestina petičnost, ki vendar ni postranska stvar pri vsej vročini ljubezni.

Po kosilu so starejši zažremali, mi mlajši pa smo odhiteli v objem sence domačega vrta.

Naša Pepca je to pot zopet dokazala, da je dovršena umetnica v razprezavanju mrež, nastavljan-

Hussarek nima smisla za naše veliko narodno vprašanje. Že iz tega razloga mora računati z najstrejšo opozicijo Jugoslovanskega kluba, kakor se bodo tudi Čehi postavili odločno proti njemu. Če pa se še povrh vda nemškim zahtevam (in zdi se, da je zelo pripravljen) ter nadaljuje persekucije, potem je že prvi njegov korak — korak v politično pogubo. Z vso odločnostjo bodo Jugoslovani in Čehi in z njimi tudi velik del Poljakov nadaljevali svoj boj. Baron Hussarek kot nadaljevalec Seidlerjevega kurza nima pričakovati nobene milosti.

Hussarek je kot Nemec hud nacionalec. O Jugoslovanih ima nazore a la Wolf i drugovi. Nekoč se je čudil, da Slovenci tudi na Štajerskem in Koroškem zahtevamo pravice. Kot naučni minister v Stürgkhovem kabinetu je zamoril naše slovenske čitanke. Na Koroško nam je poslal škofa-tujca, ki ne razume besedice slovensko!

Jugoslovanski klub je imel dne 23. t. m. ob dv. h. popoldne plenarno sejo, katere se je udeležilo 24 poslancev. Razpravljali so o položaju, kakšno stališče naj se zavzame do nove vlade. Upoštevale so se vse možnosti. Ob pol. 4. so sejo prekinili, ker sta šla klubova odposlanca na pogovor k baronu Hussareku. Ko sta se ob 5. uri vrnila, so se klubova posvetovanja nadaljevala.

V imenu Jugoslovanskega kluba sta se odzvala dne 23. julija poslanca Korošec in prof. Spinčič povabilu designiranega ministrskega predsednika barona Hussareka in prišla k njemu na razgovor, ki je trajal od 4. do 5. ure popoldne. Baron Hussarek je razvil svoj program, ki obsega za julijsko zasedanje sprejem proračunskega provizorija, za jesensko zasedanje pa dalekosežno ustavno reformo, ureditev prehrane in rešitev finančnih vprašanj. Tudi se je razgovarjal z obema poslancema obširno o jugoslovanskem vprašanju.

Seidler na zatožni klopi.

Med splošno pozornostjo cele državne zbornice je utemeljeval dne 22. t. m. poročevalec dr. Stransky (Česky Svaz predlagal za obtožbo ministrov. Zavračala trditve Nemcem, češ, da sloni predlog za ministrsko obtožbo le na politični podlagi in da ni ju-

ru zanj in limanic, ki so tako nevarne moškim srcem. Skakljala je na vrt ob Karlovi strani s citrami pod pazduho. Posedli smo po klopicah. Pepcini prsti so ubirali strune, Karel je ostrmel, solze ginjenosti so mu zaigrale v očeh, ko je dahnila iz nevestinega grla ona ljubka:

„Ko ptičica sem pevala.“

Strune in pesem izlivajo po človeškem srcu. Ono čarobno moč, ki jej pravimo — senj ljubezni. In pepca je citrala ter pela, Karel je obsedel nepremično, kakor da bi se bil zamaknil v samo nebesko — glorio.

Uvidel sem, da smo odveč mi ostali dvema v ljubezni plavajočima srcema. Namignil sem drugim dekletcem, zavili smo iz vrta na desno v gozdiček. Iz ust sestričen je prižuborel potokček hvale o Karlu, ki ima tako smisel ter zanimanje za godbo in petje. Kako bajno lepo pač mora biti, če je človek srečno in tako res prav iz srca zaljubljen, kakor sta Pepca in Karel. Zagotavljale so mi, da se bo oklenila prav vsaka izmed njih koi prvega ženina, katerega jim bom pripeljal.

Zadovoljen sem bil s to navdušenostjo za zakonski stan, srce pa mi ni drčalo po stezah in livadah ljubezni, v duhu sem le molzel kravo ter prekal vino v vinogradi, katerega mi je obljubil moj strič, ako se bo prva snubitev prelevila v zaroko in poroko. Pepco in Karla smo pustili dolgo na vrtu pri citrah.

Ta večer nam je pogrnila bogato večerjo sama teta v gotovem prepiranju, da proslavimo s čim boljšim zaroko prve hčerke. Jedli ter pili smo po — grofovsko, govorili in peli kot svatie, a niti Karel in ne Franc se ni dvignil, da bi bil omenil Pepcino roko. Stric je pomencaval nestrajno na stolcu, me podževal od mizo z nogo, sepetajoč mi:

„Kaj, ne bo — nič, kaj?“

Sem mu potrepal, mu pritaženo odgovarjal, to-

stično utemeljen. Govornik povdarja, da se političen zločin manj vpoštevja kakor navadni. Političen zločin je kvalificiran zločin, ker je njegova interesna sfera soločna in večja, kakor sfera navadnega zločina. Sicer pa je govornik celo za kompromis z nasprotniki v tem smislu, naj se vpraša, dunajska juristična fakulteta za strokovnjaško mnenje, ali sta Seidler in Toggenburg kršila ustavo z dne 19. maja 1868 in še posebej § 9 te ustave. Korenito se pa moti oni, ki misli, da more češko vprašanje rešiti sodnik ali sodni dvor. (Pritrjevanje pri Čehih.) V tem težkem položaju, v katerem se nahaja češki narod, ki brani nedotakljivost in nedeljivost češke krone, nam ne more pomagati noben državni — sodni dvor; češki narod in oni, ki stoje za njim, si bodo znali že pomagati. (Viharno odobravanje.)

Z obtožbo zasledujemo dvojen namen. Hočemo varovati ugled časti in pravičnosti in hočemo biti v avstrijski monarhiji konstitucionalni. (Nemški medklici: Zato pri zaoblubi protestirate proti pravomocnosti ustave!) Drugi cilj našega predloga za obtožbo ministrov pa je, da hočemo to neznosno nemško nadvlado pred celim svetom v vsej nagoti razgaliti. V političnem oziru ni razdelitev v okrožja nič novega. Nemci so že pred vojno poskušali to izvesti; danes so njihovi cilji večji. Nemci vedo, da je odbila danes smrtna ura za nemško srednjo Evropo in za nemško nadvlado v Avstriji. Zato hočejo to, kar so dosegli, s silo petrificirati. In zato so prišli na idejo ustanovitve takozvane province „Deutschböhmen“. Nemci so prvi danes, ki mislijo na defitev — Avstrije, in nato, ker nočejo priznati svobodne donavske federativne države, ki je edina rešitev Avstrije, so pričeli z anabazo do Hohenzollerncev. Mi pa ne damo nikdar 100.000 Čehov Nemcem. (Živahno pritrdjevanje.)

Pred vsem bi pa hotel rekapitulirati, če je bl. Seidler mož, ki je zmožen takega zločina. Isti Seidler, ki hoče Češko deliti, je peljal pred cesarja koroškega deželnega glavarja, ki je zahteval, naj se Koroška ne razdeli. In ravno tako je ptujski župan Črnig s Seidlerjevo vednostjo zahteval nasilno odstranitev konstitucije. Da je Seidler insceniral take govore nemških renegatov pred cesarjem, je zakrivil zločin nad državo. Če se govori, da je Seidler zvest sluga svojega gospoda, je to popolnoma krivo. (Živahno pritrdjevanje.)

Na kak način naj se vlada Avstrija, kakšen kurs je najboljši? Slovanski avstrijski narodi so v svojih državnopravnih pravicah jama označili, kaj hočejo. Če pa Seidler izjavlja, da so Nemci hrbtenica in glava države, tedaj naj izve, da bomo to Cislahtanijo z nemško hrbtenico večno sovražili in je znali razbiti. (Predsednik dr. Gross pokliče govornika k redu.) Takim političnim namenom ministrskega predsednika napovedujemo boj in taki Seidlerjevi Cislahtaniji bomo znali vedno škodovati. Dr. Seidlerjeva Cislahtanija je konstitucionalna monarhija brez krone in ustave. Kakšna ustava je to, ki je niso potrdili z dolžno prisego, ker smatrajo sedanji ustroj države za nevzdržljiv? Po pravici lahko trdimo, da je Seidler izvršil zločin nad državo. Naj govori njegov odvetnik. To je grof Czernin. (Čehi se smejejo.) Ta je govoril v gosposki zbornici in je branil Seidlerja na tak način, da Seidler lahko reče: „Bog me varuj mojih prijateljev, sovražnikov se bom že sam!“ Iz Czerninovega govora dobi človek vtis, da je Seidler slabši, in da je Czernin edini — mož, ki more Avstrijo rešiti. Mislim, da ne delam

lažec ga, da bo že, ko si bomo podali roke v slovo pred podžikom.

Upa je že kazala na najmanj, na dvanajst, vsi smo odpirali usta, o kaki zaroki še ni bilo govora! Spreletavala me je nevolja, kako pač morajo biti ti Savinječani tako storasti, da se ne upa nobeden na dan z barvo, ko vendar lahko čita raz obrazov nas vseh, da že komaj čakamo na besedico, po kaj da sta prišla iz daljne Savinjske doline v naše kraje! Spat smo se spravljali, si stiskali roke, a brez zaroke. Toliko se spominjam, da ni stric dolgo takrat zaspal, nokašljeval in nekaj godrnjal teti. V noči se mi je sanjalo, da sem jezih na hrbtu stričeve kraje mimo njegovega vinograda. Sanje so mi namigavale, me tolažile in bodrile: Januš, kar ni bilo večeraj, bo danes!

Drugo jutro se je pričelo srce mameče brenkanje po strunah in slavčevu čivkanje, že koj predpoldne. Ženin je kazal v vseh potezah na obrazu ginjenost in globoko zaljubljenost. Stricu sem lahko poročal: Karel že cvili od same ljubavi, danes pač bo — kaj!

Po kosilu smo se zjediniili, da napravimo izlet v stričev vinograd, kjer ga bomo poskusili pri izviru in pipi. Ta polet mi je bil v tolažbo, da do česar nam ni pripomogel beli predpasnik, zasukani rokavi, pentlja, rožljanje z lonci, citre in petje, to bode doseglo vince z gore, ki nam greje srce.

Na poti v vinograd sem se oklenil ter lotil — starešine Franca. Opisoval, hvalil in v zvezde koval sem stričeve hčerke, posebno še Pepco, ki je blesteč biser v kroni Evinega kraljestva.

Starjak resni, mi je pritrdjeval v mnenju, da so vse feist in šikane punce, luškane ter srčkane. Pepček, golobček, metulček in kljunček, je pa tak, da bi še bil njemu nevaren. Tako mi je blebetaval, o kaki zaroki ali celo poroki ni hotel niti črhnuti.

Dospevši v vinograd, sem stal na razpotju —

grofu Czerninu nobene krivice, če trdim, da more govoriti tako, kot je govoril Czernin, le pustolovec, in „hohštapler“. (Predsednik pokliče govornika vno- vič k redu.) Poslanec Stransky: Če pravim, da je hohštapler, ga nisem še dovolj ostro označil. Tudi s krušnim mirom nas je nalagal. (Predsednik pokliče govornika tretjič k redu, ker napada osebe, ki se ne morejo braniti.) Dr. Stransky: Czernin ni sklical delegacij, v najkritičnejšem času nam je zbežal. In naj povem javno, kaj mislim o njem: Grof Czernin je pokazal s svojim zadnjim govorom, da je navaden agent Berolina.

Dr. Stransky zaključuje svoj govor: Vzemite na znanje, da smatramo odklonitev našega predloga kot nov dokaz, kako težak je jarem, v katerega nas je vklebil nemški narod. Odklonitev predloga za obtožbo ministrov nam bo odprla novo pot do svobode, do svobodne velike češko-slovaške države. (Živahno odobravanje in ploskanje. Govorniku vsestransko čestitajo.)

Mi še daleč.

Berolinski list „Vorwärts“ je priobčil sledeče pogoje, pod katerimi bi bila Nemčija pripravljena, stopiti v mirovna pogajanja, oziroma katere je priobčila španski vladi:

1. Nemčija noče pridobiti nobenega ozemlja in tudi noče dati nobene kontribucije, oziroma odškodnine na zapadu.

2. Mirovne pogodbe, sklenjene z Rusijo in Rumunijo, morajo ostati v veljavi, pač pa se smejo pregledati na mednarodnem kongresu.

3. O principu glede samoodločbe narodov bi se ne smelo razpravljati ničesar in bi se o tej točki naj razpravljalo le na mirovni konferenci, istotako glede usode Belgije.

4. Balkansko vprašanje bi se naj rešilo samo na mirovni konferenci.

5. Nemčija zahteva prosto plovbo na morju, — trdnjava Gibraltar bi se morala razorožiti, istotako Sueški prekop. Nemčija bi morala dobiti pravico do morskih premogovnih postaj.

6. Nemčiji bi se morale vrniti vse njene prekmorske kolonije ali naselbine.

Tem nemškim zahtevam so si pa v nasprotju sledeče četverosporazumove zahteve, katere so bile sklenjene ob priliki pariškega posvetovanja zastopnikov četverosporazumovih držav in katere bi naj tvorile podlago za mirovna pogajanja:

1. Nemčija naj brezpogojno vrne Belgijo in ji povrne škodo, katere je imela vsled vojne. Da bi bila Belgija zastavilo v rokah Nemčije, ne more biti nobenega govora.

2. Nemčija mora izročiti Franciji Alzacijo in Loreno.

3. Avstrija bi morala Italiji odstopiti Trst in Trident.

4. Anglija čobi Egipt in vsa ozemlja, katera je v tej svetovni vojni odvzela Turčiji.

5. Nemčija izgubi vse svoje prekmorske kolonije ali naselbine.

Za slučaj, ako bi Nemčija privolila v te najmanjše četverosporazumove zahteve, bi četverosporazum ne zahteval odcepitve poljskih delov Prusije v samostojno polsko državo in bi tudi ne vstrajal — pri popolnem razkosanju Avstro-Ogrske. Samoumevno bi morala Avstrija odstopiti Srbijo, Črnogoro in

sta li Savinječana tako salabolsko zaplankana, da se ne upata prositi? Kaj pa? Mraz me je spreletel pri tej misli, če nas bota potegnili in odkurila samo le kot — priatelja!

V kleti smo bili židane volje, da smo se bratili med seboj kar vsi povprek, ne glede na starost, kakor je že navada v naših krajih, da pečatijo bratovščine vinograske izlete. Se na polne sode smo se zmotali sedet in od zgoraj navzdol peli in juckali, da je kar odmevalo po kleti.

Bolj nego ta večer je skoro nemogoče popraviti, pomesti ter ogladiti zaročeno pot. Jokali bi bili samega veselja, da bi se le bil kateri vsaj osmeknil z besedo trajne posesti Pepcine roke. Karel je samo sanjavo zaljubljen polukaval, starejšina pil kot lakonca, stric pa me drezal z vednim:

„Kaj, bo — kaj?“

Ko bi se bila naša najmlajša brata zavedala le količkaj, kako v nevzdržno mučilni plašč sta nas zavijala s svojo nerodno neodločnostjo, gotovo bi nas ne bila mrtvičila in trpinčila že dva dni.

Pred odhodom iz gorice je poključal starejšina po kupici, klical nas je na posluh. Srce mi je bunknilo z vso silo, v dnu duše mi je šepnilo, zdaj pač bo! O ti presneti dedec, kako me je opljusnil z ledeno vodo razočaranja! Klobasaril je nekaj o našem izbornem vinu, katerega bo odšel po osebni preizkušnji še bolj marljivo priporočal po celi Savinjski dolini. Prazno, smetljivo klasje njegovih besed je zaključila zahvala povzihit in popitih dobrot, prijateljstva, bratstva, gostoljubnosti in ljubezni, ki smo jo vsi skazali Karlu in njemu kot tujcema. Porabil nas je radi lepšega še v Savinjsko dolino, koder sicer nimajo vina, pač pa hmelj. Za drugo jutro prav zgodaj je prosil voz, ker se jima že muči domov. Trčili smo, izpraznili čaše v hladni, mravljince budeči poparjenosti.

(Dajte prihodnjič.)

Albanija. Albanija mora priti pod protektorat Italije. Avstrija bi se pa ne smela brigati za nadaljni razvoj in za nadaljno ureditev balkanskega vprašanja. Konečno povdarja sklep četverosporazumovih zastopnikov sledeče:

Dokler se Nemčija ne bo marala sprijazniti s temi predlogi, ne bo do mirovni predlogi, katere je stavil nemški državni kancelar grof Hertling, napravili prav nobenega utisa na vlade četverosporazumovih držav.

Iz mirovnih predlogov Nemčije ter iz proti-predlogov četverosporazuma je razvidno jasno, kaj bel dan, da o kakem miru v bližnji bodočnosti niti zdaleka ne more biti govora, kar je najbolje označeno v besedah državnika Hagens-Svensa v švedski državni zbornici: „Trenotno je pot od zemlje do lune krajša, nego je ona od vojne do miru!“

Jugoslovani se bomo še tesneje strnili.

Poslanec dr. Jaro je v seji državnega zbora dne 23. t. m. izjavil, da je za stališče Jugoslovanskega kluba napram bodoči vladi merodajno to, kakšno stališče bo zavzela nasproti jugoslovanskemu vprašanju. Seidler je mislil, da bo s praznimi frazami prešel preko tega vprašanja. S tem, da je pod pretvezo, da mora na jugu napraviti red, uvedel nemški kurz in nova preganjanja, je med Jugoslovani povzročil najstrožjo opozicijo. Tudi vsaka bodoča vlada bo doživela isto, če se ne bo prilagodila jugoslovanskemu vprašanju. Jugoslovanski narod se ne pusti odpraviti s praznimi besedami.

Govornik je nato omenjal avdienco Štajerčijancev pri cesarju in povdarjal, da je ta avdienca povzročila nova preganjanja med Jugoslovani. Celo razglednice s sliko dr. Korošca so med vojaštvom — prepovedane in vojaške osebe, ki jih pošiljajo, kaznovane.

Napačno je trditi, da je jugoslovansko ljudstvo zapeljano. Priča za to so številni shodi, ki so bili prepovedani. Ljudstva se je povsod kljub prepovedi zbralo na tisoče, ker je ljudstvo hotelo slišati svoje voditelje.

Glavni pritiski pa je naperjen proti časopisju. Imamo kar trojno cenzuro: sodno, vojaško in politično. Kar smejo brati v Mariboru, Gradcu in na Dunaju, tega ne smejo na jugu. Liste kar enostavno ustavljajo. Med tem ko smejo drugi listi svobodno na fronto, je slovenskim listom razun „Štajerca“ in „Resnice“ ter „Novicam“ odvzet frontni debit. Obskurnega „Štajerca“, ki je postal dvorni in državni časopis, kar vsiljujejo vojakom o strelskih jarkih. Na podoben način se pospešujejo listi, ki jih na Kranjskem izdaja malenkostna manjšina.

Govornik je omenjal *premišljanje* ter pritiski, ki se izvajajo na uradništvu. Svaril je vlado pred razpustom občinskih zastopstev na Kranjskem, ki so se med vojno izbornobno obnesla. Preganjanja bodo dosegla edino le to, da se bodo Jugoslovani še tesneje strnili. Če država ni sposobna, da bi se prilagodila jugoslovanskemu vprašanju, potem je nevarnost, da bo zapadla isti usodi kakor Rusija. Narodi in med njimi Jugoslovani pa bodo živeli naprej. (Živahno odobravanje pri Jugoslovanih.)

Ostali del govora je parlamentarna cenzura, dvorni svetnik Fleischner) črtala. Pač pa je prinesel dunajski „Abend“ še sledeči dostavek: Govornik se je pritoževal, da se vsi češki listi, izvzemši „H. Naroda“ in vsi jugoslovanski listi, izvzemši „Štajerca“ in Sustersičevih „Novic“ in „Resnice“, ne dostavljajo na fronto, marveč kračkomalo sežigajo v vojnih pošlah. Pri sedanjem pomankanju papirja je to nezaslišano, poleg tega pa trpe listi škodo vsled poštne. Govornik vpraša, zakaj listov pravočasno ne obveste, da se ne bi zastoj razpošiljali in tako trpeli veliko škodo.

Preganjanja zaupnika rudarskih paznikov v Trbovljah.

(Interpelacija poslanca dr. Benkoviča in tovarišev, vložena dne 22. julija do domobranskega ministra in ministra za javna dela.)

Pritožbo rudarskih paznikov in poduradnikov trboveljske premogokopne družbe je zastopal med drugimi tudi kancelist Josip Molek pri pritoževalni komisiji v Gradcu meseca maja 1918. Od tega časa sem zasleduje obratno ravnanje tega poduradnika, ker je po njegovem mnenju spiritus agens pritožb poduradnikov. Že koncem marca 1918, ko je bila akcija poduradnikov za zvišanje draginjske doklade v teku, katera akcija je imela uspeh ter se je končala z medsebojnim sporazumom, je obratni ravnatelj očital bivšemu Molekovemu šefu, zakaj pa ni predlagal perlustracijski komisiji, ki je takrat delovala v Trbovljah, da bi ga vpoklicala k vojakom. A tudi sicer je ravnatelj istemu šefu očital, zakaj Moleka ne spravi stran.

Te persekucije so trajale tako dolgo, da so imele končno sedaj zaželjeni uspeh. Ko je bila nedavno zopet v Trbovljah perlustracijska komisija, je inženir Holik zopet označil Moleka štacijskemu po-

voljniku Faschingu kot onega, ki ga je treba spraviti iz rudnika. Podpolkovnik Fasching se je takoj oziral na to željo ter je skrbel za to, da je bil Molek vpoklican. Molek je sposoben samo za črnovojniško službo, brez orožja in sicer kot pisar. Vsled tega je poslal Moleka pritoževalni krajevni komisiji v Trbovljah pritožbo, ker se ne sme brez zadostnih vzrokov, zlasti hudega zanemarjenja v službi, nikdar vpoklicati. Sploh Molek ne reflektira več na to mesto v Trbovljah, marveč prosi za mesto pri o. kr. vojaškem rudarskem uradu v Lubiji pri Prijedoru v Bosni. Molek ni zagrešil ničesar drugega, kakor da je nastopal kot zaupnik poduradništva. To je nov in nezaslišan slučaj terorističnega sistema, katerega se poslužuje podpolkovnik Fasching v Trbovljah, da prepreči vsako stremljenje delavstva in poduradništva po izboljšanju njih materijalnega položaja, in da označi njih tozadevno delo kot upor.

Vprašamo o. kr. vlado, ali je pripravljena storiti vse potrebno, da se takoj popravi krivica, ki se je zgodila kancelistu Josipu Moleku pri premogokopni družbi v Trbovljah?

Državni zbor.

Ob pričetku ponedeljkove seje (dne 22. julija) sta bila prečitana vladna predloga glede odškodnine za vojne davatve in glede ustanovitve sklada za stanovanisko skrbstvo nakar je bilo prečitano poročilo kontrolne komisije za državne dolge. Iz tega poročila je posneti, da je med drugimi namenjenih 173 milijonov K za obnovitev opustošenih ozemelj, 541 milijonov K za begunce, 854 milijonov K za državne uslužbenke kot draginjske doklade, okrog 3 milijard K za obrestovanje državnih dolgov, 30 milijonov K za ljudsko zdravstvo in 17 milijonov K za invalide. V prometu kroži sedaj papirnatih bankovcev za 24 milijard, kar vzbuja zelo resne skrbi.

Pričela se je nato razprava o nujnem predlogu Čehov in Jugoslovancev, da se dvigneta na zatožno Jlop ministrski predsednik dr. Seidler in bivši notranji minister grof Toggenburg. O predmetu je kot prvi govoril Čeh dr. Stransky, kojega govor o telenanimo na drugem mestu. Slovenski poslanec dr. Ravnihar je izvajal, da so se ravno med svetovno vojno najhuje kršili zakoni in ustava. Vse državlanske pravice so bile ustavljene. Na dnevnem redu so bila in so še sedaj preganjanja Jugoslovancev in zatiranje jugoslovanskega časopisja. Za Nemce je zelo usodno, ker niso razumeli novega časa. Lahko bi bili dobili vodstvo Avstrije in Ogrske, če ne bi vedno stremili za absolutno nadvlado. Toda zdaj je že vse prepozno, kajti izgubili so vse simpatije drugih narodov. Odpor nemških narodov proti Nemcem je v Avstriji že tako velik, da je izključena vsaka sprava. O Jugoslovanih kričijo, da so veleizdajalec, ker zahtevajo pravico do življenja in razvoja. Kakšni so pa Nemci? Njihovo ravnanje po odstopu grofa Czernina, pisava nemških listov o prikliki onih govorice o cesarski dvojljci, oboje je jasen dokaz, da je nemški patriotizem samo pogoben. Ali mislijo Nemci, da so dosegli z avdienco Štajerskih in Koroških odpadnikov zaželjeni uspeh? Ne! Cesarja so nalagali, cela avdienca je bila navadno žaljenje Veličanstva. Sicer pa smo Jugoslovani lahko zadovoljni. Da se vlada poslužuje že tako nemoralnih sredstev, je za nas najboljšo znamenje, da stoji naša stvar dobro. O veleizdajalstvu drugih narodov bi smeli Nemci samo tedaj govoriti, ako bi bila njihova državna ideja pravilna. A pravo državno idejo tvori složna volja vseh ali večine narodov, to pa nemška ideja ni. Če je že kdo veleizdajalec, potem so veleizdajalec Nemci, ki hočejo voljo manjšine vsiliti veliki večini. Nemški kurz bo danasnjo zmedo v državi še povečal in s tem prinesel k podaljšanju vojne. V nasprotju z nemškim nasiljem pa se borijo Jugoslovani za idejo svobodnih, samostojnih, v bratstvu in enakopravnosti združenih narodov.

Za poslanecem dr. Ravniharjem je govoril nemški socialni demokrat Seitz, ki je izjavil, da smatrajo nemški socialni demokratje delitev Češke v okrožja za pogrešeno, ker je odrejena samo za Češko, ne pa tudi za ostale kronovine, v katerih se nahajata dva ali več narodov. Narodna delitev bi se morala izvesti povsod, na Štajerskem v prilog Slovencem, na Tirolskem v prilog Italijanom itd. Italijanski poslanec dr. Grandi je izjavil, da bo glasoval on in njegova stranka za obtožbo dr. Seidlerja in grofa Toggenburga.

Prečitano je bil nato nujni predlog poslancev: dr. Korošca, Staneka, Daszynskega in tovarišev glede dogodkov na italijanski fronti in v zaledju.

Ob sklepu seje je zbornični predsednik naznačil, da je odstopilo Seidlerjevo ministrstvo.

V torkovi seji (dne 23. t. m.) se je nadaljevala razprava o nujnem predlogu glede obtožbe dr. Seidlerja in Toggenburga. Kot prvi je govoril nemški radikalec Pacher, ki je zahteval, da se nemški del Češke popolnoma odcepi od dežele. Za Pacherjem je govoril slovenski poslanec Jaro, kojega govor pričemo na drugem mestu. Ko sta govorila o predmetu še poslanca Moraczewski in dr. Soukup, se je vršilo glasovanje. Zbornica je odklonila nujni predlog, da se dvigneta dr. Seidler in Toggenburg na zatožno klop z 215 glasovi proti 162 glasovom. Za

predlog so glasovali Čehi in Jugoslovani. Poslanec dr. Sustersič in Jaklič nista bila navzoča med glasovanjem.

Nato se je vršila razprava o nujnem predlogu o dogodkih na italijanski fronti in v zaledju, ki je pa bila tajna. Nadaljevala se je tudi v četrtek.

Zborovalo je tudi več odsekov. Socialno-politični odsek je sprejel zakonski načrt o delovnem času za ženske in mladostne ter o nočnem delu mladostnih. Delovni čas za ženske osebe je v tovarniških obratih ob sobotah določen na pet ur. V odseku za državne uslužbenke se je razpravljalo o proglašenju permanence tega odseka.

Naš državni proračun.

Finančni minister baron Wimmer je predložil dne 22. julija poslanski zbornici finančni zakon in proračun za upravno leto 1918-19. Proračun vpoštevava vse vsled vojne nastale razmere ter ima za podlago račun, da bodo te razmere trajale še do konca upravnega leta, torej do konca junija 1919. Vsi državni izdatki so preračunjeni na 24,321 milijonov K. Od te svote odpade 5439 milijonov na tekoče izdatke, ostanek 17,882 milijonov pa na trenutne izdatke. Med trajnimi izdatki so vsote obresti vseh dosedanjih vojnih posojil, vstevši tudi VIII. vojno posojilo, s skupnim zneskom 2510 milijonov K. Kot prehodni izdatki so postavljeni v proračun poleg nekaterih manjših izdatkov še kvota Avstrije za oboroženo mobilizirano silo z 12 milijoni K, za vpoklicane in njih rodbine ter prehranjevalne prispevke 3301 milijon K, za begunce 541 milijonov, za olajšavo preživljanja 201 milijon K, za doklade državnim uslužbencem in državnim delavcem 854 milijonov K in za obnovitev opustošenih vojnih pokrajin 751 milijonov kron.

Državni dohodki so preračunjeni na 4855 milijonov K in sicer 4551 milijonov K kot trajni dohodki in ostanek 314 milijonov K kot slučajni dohodek. Od trajnih dohodkov se steka 733 milijonov K iz direktnih davkov, 62 milijonov K iz carin, 264 milijonov K iz davka na vporabe, 561 milijonov K iz pristojbin, 746 milijonov iz monopolov, 2074 milijonov K iz pošteti in 115 milijonov K iz upravnih dohodkov. Slučajne državne dohodke tvorijo zlasti vojni davki, ki so za to upravno leto preračunjeni na 300 milijonov K. Primanjkljaj poslovanju 17,568 milijonov K, skupaj torej 19,466 milijonov K. Za pokritje tega celotnega primanjkljaja zahteva vlada kakor lansko leto kreditno pooblastilo za najetje 21 milijard K.

Državni proračun je zgrajen na popolnoma novih temeljih. Namen tega je omogočiti pravilno razumevanje. Predlogi so priložene podrobne razlage, iz katerih se da posneti, da so znašali čisto vojaški izdatki Avstrije (Oslajtanije), ki se plačujejo v obliki kvotnih prispevkov za mobilizirano vojaško silo, v prvih štirih vojnih letih 38,636 milijonov kron, od katerih odpade na prvo vojno leto 6327 milijonov, na drugo vojno leto 9513 milijonov, na tretje vojno leto 11,403 milijonov in na četrto vojno leto 11,343 milijonov K. Za tekoče peto vojno leto zahteva vlada 12 milijard K. Finančni zakon pa vpoštevava tudi možni prejšnji konec vojne ter določa, da je plačati kvotne prispevke v mesečnih delnih zneskih povprečno eno dvanaestinko celotne svote. Dne 30. junija 1918, ob koncu četrtega vojnega upravnega leta, je znašal dolg, nastal iz vseh vojnokreditnih operacij, 47,201 milijon K.

Istodnevno s finančnim zakonom 1918-19 je pa predložil finančni minister tudi naknadno predlogo za leto 1917-18, ki zahteva večje izdatke 682 milijonov K, ki so nastali zadnjih šest mesecev. Vsled teh novih izdatkov pa finančno ministrstvo noče najeti novega posojila, ker so ti zneski kriti v posojilnih pooblastilih lanskega leta.

Ker je rešitev finančnega zakona tekom poletne seije državnega zbora tehnično nemogoča, je vlada, kakor znano, predložila za prvih šest mesecev upravnega leta 1918-19 tudi še računski provizorij, ki daje vladi pooblastilo za kredit 12 milijard K. Ta znesek naj bi se pri poznejšem definitivnem sprejetju finančnega zakona vračunal v zahtevanih 21 milijard K.

Državni dohodki ne bi mogli kriti državnih izdatkov tudi, ako ne bi bilo vojnih izdatkov. Iz proračunskega načrta za leto 1918-19 je razvidno, da znašajo redni državni dohodki 4855 milijonov kron, med tem ko so izdatki brez vojnih stroškov narasli že na 6439 milijonov K. Torej ako bi vojna zdaj nehala, bi bil naš budget pasiven za 1574 milijonov K, to je ravno za toliko, kolikor so znašali pred vojno vsi državni davki z dokladami vred. V znesku 4855 milijonov K so vsebovani tudi vojni davki na vojne dobičke, ki bodo po vojski izpadli. Dohodki iz državnih obratov so proračunjeni na 2073 milijonov K, ostali znesek, to je 2782 milijonov, odpade na davke in pristojbine. Pred vojno so slednji donasili samo 1600 milijonov K, torej so že sedaj davki in pristojbine povišane povprečno na 172%. Ko izpadejo davki na vojne dobičke ter drugi začasni dohodki države, ki so preliminirani za leto 1918-19 na 314 milijonov K, se bodo morali davki in doklade najmanj na 400% povečati, da se bodo krili redni izdatki. Glede posameznih postavk proračunskega načrta bi bilo omeniti, da so preliminirani direktni davki na

1302 milijona K, pred vojno pa so bili na 431; znatno je, da je lanskega leta (1917-18) znašala ta postavka 1475 milijonov K, to pa zato, ker so bili vojni davki določeni na 795, letos pa samo na 300 milijonov K. Vidi se, da padajo rapidno vojni dobički, a soravno je vojskovanje vedno ljutejše. Znatno so poskočile tudi pristojbine in sicer na 561 milijonov, proti 265 pred vojno. Iz monopolov upa vlada, da dobi letos 746 milijonov (433 leta 1913); glavno vlogo igra tobak. Konečno računa vlada, da bode izkupila iz prometnih sredstev, železnic, pošte, brzjava itd. 2074 milijonov K (1208 leta 1913). Ostale postavke proračuna ostanejo več ali manj neizpremenjene.

Dunajska borza.

Na dunajski borzi se opaža mrzlično padajoče razpoloženje. Posebno nejasen parlamentarni položaj, slabe finance, umik čez Pjavo, *heraz nemške armade ob reki* in čudno zadržanje Madžarov napram Avstriji v prehranjevalnem vprašanju je povzročilo nenormalno padanje kurza. Že ob otvoritvi borznega poslovanja je zavladala nekaka deruta; kurzi so na splošno padli; merodajni krogi, ki imajo interes na mirnem poteku ter na eventualnem uspevanju kurzov, so posegli vmes ter skušali prepričati borzijance, da je položaj, posebno gospodarski, neizpremenjen, ako ne dober, vsaj dovoljen. Komentarji k proračunskemu načrtu hočejo dokazati, da financijelni položaj naše države ni tako črn, kakor ga kažejo kričeče razlike med dohodki in izdatki. Vsled teh inspiriranih komentarjev se preobrne razpoloženje in zavlada optimistično naziranje. Tako je zaključil kurz delaic avstrijskega kreditnega zavoda za 5 K višje; povzpел se je na 907 kron. Anglobanka je notirala 606, Bankverein 641, Länderbank 620, Alpinke 1032, Škodovke 1051. — Za približno 10 K so padli nekateri pomorski papirji ter za 15 K petrolejske akcije.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se še vedno nadaljuje četverosporazumova protiofenziva. Boji so sicer mestoma nekoliko pojenjali, toda pričakovati je, da bodo v kratkem izbuknili s tem ljutejšo silo, ker so sedaj četverosporazumove armade že v premoti, kajti Amerika pošlje vsak mesec 300.000 mož na francosko bojišče. Nemška poročila pravijo, da namerava Nemčija umakniti svoje čete ob črti reke Marne ter na ta način skrajšati in izravnati svojo fronto. Ista poročila tudi pravijo, da so bili nemški načrti o nemški veleofenzivi predčasno izdani četverosporazumu, kajti četverosporazumovo vrhovno armadno poveljstvo je bilo natančno poučeno o nemški ofenzivi. Kdo je izdal nemške načrte, še ni dognano.

Nemški zrakoplovci — izdajalci?

Švicarska poročila naglašajo, da so 3 nemški zrakoplovci izročili nemški o ofenzivi načrt osebnemu maršalu Fochu Francosko vrhovno vodstvo je nato nalašč pustilo Nemce čez Marno, da je tako bil pozneje *nemški poročilec* in hujši. (Če bi se v Avstriji zgodilo tako izdajstvo, bi Nemci gotovo obdolžili Slovane, da so izdajalci.)

Nemške izgube.

Francosko uradno poročilo z dne 20. julija javlja: Uspeh naše zmagosodne protiofenzive ni izostal. Nemci so bili prisiljeni se umakniti z južnega na severni breg Marne. Južni breg Marne se nahaja v naši oblasti. Med Aisno in Marno so francosko-ameriške čete vrgle Nemce nazaj. Dosegli smo že črto Ploisy—Parcy—Tigny ter smo prodirali čez črto St. Remy—Rozet—Albin. Med Marno in Reimsom se bijejo hudi boji. Od dne 18. julija naprej smo ujeli čez 20.000 Nemcev ter vplenili več kakor 400 topov.

Amerikanci sledijo umikajočim se Nemcem.

Ameriški generalni štab z dne 23. t. m. poroča, da ameriške divizije brzo sledijo južno od Qury se umikajočim Nemcem.

Vsak mesec 300.000 Amerikancev.

Angleški spodnji zbornici je izjavil tajnik ministrstva za paroplovbo, da se prevaža pod angleško kontrolo in na angleških ladjah vsak mesec

poprečno 200.000 ameriških čet na francosko bojišče, 100.000 ameriških čet pa na ameriških ladjah pod kontrolo Združenih držav. Tudi je zadosten izvoz živil in vojnega gradiva iz Amerike na francosko bojišče.

Nemci izdali Francozom Hindenburgov napadalni načrt.

Z Dunaja poročajo, da je sedaj s sigurnostjo dognano, da se je maršalu Fochu raditega prostrečilo, ker je bil natančno poučen o nemškem napadalnem načrtu. V nemškem glavnem stanu se vršijo struge in obširne preiskave. Osumljenih je cela vrsta generalov in generalštabnih častnikov, da so za visok denar prodali Franciji in Angliji nemški ofenzivni načrt.

Pred novo francosko zmago?

Maršal Foch je povabil člane parlamentarne armadnega odseka na fronto. V pondeljek so pristi člani odseka v francoski glavni stan, kjer jih je sprejel Foch zelo prijazno in je izjavil, da bodo sedaj imeli gospodje priliko biti priče odločilni in najvažnejši fazi svetovne vojne. Foch upa, da bo združeno francosko-angleško-ameriško orožje v bližnjem času doseglo znamenito svetovno zmago nad Nemci.

Nemško večerno poročilo.

Berolin, 25. julija zvečer

Srditi boji na bojišču med mestoma Soissons in Reims.

Italijansko bojišče.

Na italijanskem bojišču nobenih važnejših vojnih dogodkov.

Sovražna ofenziva v Albaniji.

V gornji dolini reke Devoli kakor tudi ob reki Semeni živahni boji. Namen italijanskega prodiranja v dolini reke Devoli je, se združiti z grško-sporazumovimi četami, ki se nahajajo severno in zahodno od Bitolja.

Nov vladar v Rusiji.

Iz Moskve poročajo, da se je dne 16. t. m. general Horvat proglasil za vladarja vseh ruskih dežel. General Horvat je vrhovni poveljnik češko-slovaških čet v Rusiji.

Narodna slavnost v Slov. Bistrici.

Po štiriletnem spanju je doživela Slov. Bistrica in njena okolica pomemben dogodek. V nedeljo, dne 21. t. m., je priredila tukajšnja Čitalnica s pomočjo mariborskega Dramatičnega društva koncert in gledališko predstavo. Bila je to prava ljudska slavnost. Že ob štirih popoldne so začeli prihajati ljudje peš v gruclah in na s slovenskimi trobojnicami okinčanimi vozovi, tako da so bili ob pol petih vsi prostori hotela „Avstrije“ — slovenjebistriškega Narodnega doma — nabiti polni. Največjo pozornost so vzbudili gostje iz znanega Črešnjevca pri Slov. Bistrici. Pripeljali so se na treh vozovih, od katerih je bil največji ves v zelenju in trobojnicah poln fantov in deklet ter resnih mož.

Mariborskih sodelovalcev je bilo okoli 60, ki so nam zapeli več umetniških in narodnih pesmi ter s svojo dovršenostjo dosegli popoln uspeh. Občinstvo jim je z burnim ploskanjem izrazilo hvaležnost. Veliko smeha je vzbudila šaloigra „Umor.“ Razventega se je skrbelo za zabavo in užitek s šaljivo pošto in srečelovom. Se le v poznih urah se je občinstvo začelo razhajati z željo, da se kmalu spet snide k podobni prireditvi. Slavnost je potekla mirno brez vsakih neprilik. Samo par nahujskanih nemških fantičev je skušalo motiti naše ljudi, ko so odhajali.

Od druge strani se nam še poroča o slovenjebistriški prireditvi:

Koncert mariborskega Dramatičnega društva v Slov. Bistrici se je izvršil preteklo nedeljo nad vse pričakovanje izborna. Vladalo je nepopisno navdušenje ves popoldan. Od vseh strani so prišle trume narodnega občinstva in zasedle celo uro pred začetkom vsak kotichek obeh dvoran v Narodnem domu.

Posebno krasno sliko so tvorili vozovi, okrašeni s velikanskimi slovenskimi zastavami, ki so privažali navdušene okoličane. Posebno lep je bil črešnjevski voz, ki je pripeljal ob prihodu vlaka tudi del mariborskih gostov v Nar. dom.

Dvorani sta bili tako polni, da so morali ljudje celo na oknih stati. Ker je imel vlak veliko zamudo, je moralo občinstvo dolgo čakati, predno se je dvignil zastor in se je začela vesela enodejanka. Prvič po dolgem, neprostovoljnem odmoru smo videli zopet mariborske igralce na odru. Igrali so izborno, le sluga je bil neroden, morda je igra tako zahtevala ka-li?

Naravnost zelektriziral pa je občinstvo pogled na veliki pevski zbor mariborskega Dramatičnega društva. Nastopilo je nad 50 oseb, ki so našle komaj prostora na odru. In ko je zaorila pod mojsterskim vodstvom g. kapelnika Trafenika krasna Volaričeva imna „Slovan na dan“, se je polastilo občinstva še le pravo razpoloženje, ki si je dalo duška v dolgotrajnem ploskanju. Nato smo strme poslušali hrvatsko narodno pesem „Oj jesenske duge noči“, ki je dihala dušo naših jugoslovanskih bratov. Dvorakov češki dvospev „Zajata“ (gospa Stular in gđc. Stupca) nas je povedel med naše severne brate. Škoda, da občinstvo v oddaljenih prostorih ni razumelo besedila. Otožno razpoloženje, ki je velo iz te krasne pesmi, je izginilo ob veselih glasih drugega „slo-dueta, Vilharjevega „Na goro“, ki nas je navdal res s hrepenenjem po gorah. Nato je sledila ruska narodna „Pokraj reke“ ter slovenski narodni „Skrjanček“ in „Na Gorenjskem je fletno“ v krasni harmonizaciji. Kakor smo poprej občudovali narodne pesmi naših slovenskih bratov, tako smo začutili slovenski narodni pesmi del naše duše, del našega bitja in ploskanja ni bilo konca. Kot zadnjo točko je zapel zbor ljubko Schwabovo „Dobro jutro“ s spremljevanjem klavirja.

Po koncertu je sledil zabavni del: šaljiva pošta in srečelov. Vmes pa je donela na vseh koncih in krajih prelepa narodna pesem in povsod je vladalo veselje in navdušenje.

Odkritosrčno čestitamo mariborskemu Dramatičnemu društvu na res krasnem uspehu, ki ga je imelo s tem koncertom ter samo želimo, da bi zares lahko izvršilo svoj namen ter priredilo enake koncerte po vseh večjih slovenskih krajih.

Obenem pa se čudimo čudovitemu daru predsednika g. prof. Voglarja, da je vzdrževal pri tako velikem številu sodelujočih ves čas tako vzorno disciplino in red. Ni malenkost, s tako velikim aparatom, kakor je ta zbor, se roditi na umetniško potovanje.

Politične vesti.

Vojakom se slovenski listi ne dostavljajo več! Vsi listi, ki pišejo za jugoslovansko deklaracijo, ki se narodni, ne smejo več na fronto. Vojna pošta jih ne pošilja več naprej ali pa jih cele kupe sežgejo. Naši slovenski vojaki torej ne dobijo več domačih listov, ki so jih edini še tolažili in navduševali. V državnem zboru so naši poslanci vložili radi tega stro interpelacijo, kjer zahtevajo, da se odpravi ta odredba, katero so povzročili nemškutarski in nemški denuncijanti. Res čudno! „Slovenski Gospodar“ n. pr., ki je ljudstvo in vojaštvo navduševal za cesarja, ki je cesarja branil zoper razne govorce, ta list ne sme več med slovenske vojake, da bi jim delal kratek čas. Enako se godi tudim še večim drugim listom. Umazani „Štajero“, izdajalska „Resnica“ in glasilo denuncijantov „Novice“ pa se seve usiljujejo vojaštvu! Pa se bo tudi to spremenilo! Slovenski vojaki pa bodo gotovo ostali v kljub temu svojemu narodu in cesarju zvesti in udani.

Strah pred Slovenci! Nemci imenujejo Gradec tako radi najbolj nemško mesto, da bi človek mislil, da v tem mestu pač ne bodo v strahu pred slovensko nevarnostjo. Toda v seji graškega občinskega sveta dne 11. t. m. so gospodje nemško-narodni in vsenemški graški mestni očetje povedali, da se — strašno boje za nemški značaj tega vsenemškega mesta. V zadnjem času je namreč prišlo nekaj graških hiš v slovenske roke in vsled tega je vsa nemška Walhalla pokoncu. Graški občinski zastop je pozval nemške hišne posestnike v Gradcu, naj svojih hiš ne prodajajo Slovanom. Sedaj pa je tudi podžupan dr. Gargitter izdal na hišne posestnike poziv, naj svojih posestev ne prodajajo Slovanom. Dr. Gargitter pravi v svojem proglasu, da oni, ki v teh časih prodajo svoje posestvo Slovanom, zagreši izdajstvo na nemškem narodu. Kako so smešni ti Nemci! Ako se res tako bojijo za svoje nemštvo, naj enostavno privolijo v našo zahtevo po Jugoslaviji. Saj bodo končno itak morali privoliti, če ne prostovoljno, pa prisiljeno. Bolje torej, da se danes pogodijo z nami z lepa, nego pozneje z grda. Tako bomo vsak na svojem, oni ne bodo več ogrožali nas in mi ne njih. Ustrezno bo torej obema.

Česky Svaz pri Hussareku. Dne 23. julija popoldne je bilo predsedstvo Češkega Svaza pod vodstvom poslanca Staneka pri baronu Hussareku, ki je razvil enak program kakor Jugoslovonom. Češki zastopniki so poročali o pogovoru plenarni seji Svaza, ki se je sestala ob potih popoldne. Plenum je odobril stalni predsedstva.

Nadaljna Hussarekova pogajanja. Razun s Čehi in Jugoslovani se je pogajal baron Hussarek še z Ukrajinci, s kršč. socialci, z Rumuni in Faidutičjevo skupino Italijanov. Kršč. socialci se držijo zelo rezervirano in bi jim bilo mnogo ljubše, ako bi o-tal še Seidler. Rumuncem je izjavil baron Hussarek, da bo stremil pred vsem za ureditvijo narodnega vprašanja na severu in jugu države in da bo pripravil obsežno upravno reformo, ki naj naredi pot za poznejšo reformo ustave. Sedaj bo prevzel kabinet kakoršen je, v jeseni pa ga hoče parlamentarizirati. Italijanom je obljubil energično obnovo vno akcijo.

Interpelacija radi Judenburga. Jugoslov. klub je vložil dne 22. t. m. inter. elacijo do ministrskega predsednika zaradi dogodkov v Muravu, Judenburgu, Radgoni in Kotoru zaradi izvršenih protipostavnih obsojil na poštugi prekega soda.

Vendar enkrat veleizdajalci tudi med Nemci. Kolikokrat so Jugoslovani, Čehi in druge opozicijske stranke glasovali proti proračunu in vojnim potrebščinam, so Nemci na ves glas kričali, da so veleizdajalci, ker ne dovolijo državi, češ, ta potrebuje. Lažnjiva »Marburgerca« je polnila cele predale s takimi in enakimi psovskami. Zato pa so se naenkrat pridružili slovanskim »vele izdajalcem« tudi Nemci. Vsenemci namreč, nemški radikalci in Pantzovci Hussareku ne dovolijo proračuna in vojnih potrebščin, torej ne dajo državi in domovini kar ta potrebuje v svoji stiski, zato so veleizdajalci. Pričakujemo, da bodeta Jahn in Peyer v »Marburgerci« te najnovejše veleizdajalce pošteno pokrtatila in podučila, da se vendar ne spodobijo za vsenemce in nemške radikalce v tako kritičnih momentih pustiti na cedilu vstranske domovine ter v zvezi s Slovani glasovati proti proračunu. Res lepo! Nemci, ki po izreku državniškega veleuma Seidlerja tvorijo hrbtenico vstrijske države, so naenkrat priveslali med veleizdajalce!

Za obnovo »Jugoslovana« in »Domovine.« — Načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec je interveniral pri ministru pl. Geyerju zaradi ustavitve »Jugoslovana« in »Domovine.« Minister mu je obljubil hitro rešitev obeh zadev.

Hrvatski ban odstopi? Iz Budimpešte poročajo, da namerava ban Mihalović vsled zadnjih dogodkov v saboru odstopiti. Na njegovo mesto bi prišel hrvatski minister Unkelhäuser ali pa prejšnji ban Skilec.

Kupujte nemška posestva!

V zadnjem času so Jugoslovani pokupili precej nemških posestev posebno v Mariboru in Gradcu. Tako je prav! Ako hočemo priti do veljave na jugu, moramo delati na to, da slovensko zemljo iztrgamo iz tujčevih rok. Kdor ima dandanes posestvo, ta nekaj velja; kdor pa nima nič posestva, ampak le denar, ta dandanes ne pomeni veliko, kajti denar ima danes še marsikdo, posestva pa se ne more lahko dobiti, tudi za denar ne.

Seveda se Nemci grozno jezijo, če preide kako nemško posestvo v slovenske roke. Po svojih barabskih glasilih, kakor so Marburger Zeitung, celjska vahtarca, Tagblatt in drugi listi radi teh nakupov na ves glas kričijo, da se njim s tem godi krivica, da se jih hoče zatreti. No, krivica se jim ne godi nobena, ker Slovenci ja plačajo, če kaj kupijo. Jugoslavija, ki gotovo pride, pa Nemcem ni po godu in zato je najboljša, da vzamejo denar, ki ga dobijo za svoja posestva, ter se preselijo magari v blaženi »rajh«, da jih jugoslovanski zmaj ne pogoltne. — Na nemško jezo se Slovenci in drugi Jugoslovani seveda ne smejo ozirati, temveč načrtoma naj le nakupujejo nemško posest, da sčasoma izgine Neme iz jugoslovanskih tal. Pač pa svetujemo sorojakom, da posvetijo večjo pozornost nemški posesti v mejah bodoče Jugoslavije, da predvsem na jugoslovanskih tleh preide nemška posest v slovenske roke. Nam se ne zdi prav, da kupujejo Jugoslovani hiše v Gradcu in po drugih nemških krajih. Gradec ne bo spadal nikdar k Jugoslaviji. Pač pa je treba osvojiti si nemška posestva v Mariboru, Celju, Ptuj, sploh v jugoslovanskih pokrajinah. Naj se torej slovenski kapital ne cepi preveč, ampak naj se zaneprej nakupovanje nemške lastnine osredotoči v bodoči Jugoslaviji.

Tedenske novice

Vodstvo okrajnega glavarstva v Ljutomeru se je poverilo okrajnemu nadkomisarju dr. Ljudoviku pl. Schönhoferju.

Promocija. Dne 22. t. m. je bil na vseučilišču v Gradcu promoviran za doktorja prava naš rojak g. Tina Čuš, tačas poročnik v 26. strelskem polku. Čestitamo!

Odlikovanje. Dr. Gustav Rosina, stotnik nekega črnovojniškega polka na italijanskem bojišču, je

bil odlikovan z zopetno Najvišjo pohvalo, s podelitvijo mečev. To je že njegovo četrto odlikovanje.

Poročnik Sturm — živi! Poročilo v »Sl. Narodu«, da je padel poročnik Sturm, se je hvalabogu pokazalo kot neresnično. G. Sturm je te dni pisal, da je še čil in zdrav in da pride kmalu na dopust. Poročevalci, ki iz gotovih namenov spravljajo take vesti v liste, so vse obsodbe vredni.

Slovenska šola v Mariboru. Naš v krvi in oreganjanjih preroben narod je vsestransko tako dozoril in se zaveda potrebe narodnega šolstva v toliki meri, kakor še nikdar poprej. Pri vsaki priliki, pri vsakem sestanku, naj je vzrok veselje ali žalost, se spominjajo navzoči slovenske šole v Mariboru in pobirajo zanj ter naberejo lepe svote. Pa ne samo ljudstvo doma, tudi naši možje in fantje na fronti se spominjajo naše bedne dece ter pošiljajo prispevke. Te dni je nabral in poslal g. Volčič iz fronte 230 K, ki jih je nabral na predvečer sv. Cirila in Metoda ob Kresu. Okoli ognja sede so se spominjali, tako piše, prejšnjih časov, ko so zažigali mnogo večje kresove. Spominjali pa so se tudi vseh ljutih bojov, v katerih so se vedno in povsod izkazali junake v obrambi domovine ter želi ponovno pohvale iz ust svojega polkovnika. A deco doma jim hočejo potužiti v nemških šolah. Zato so zbrali od svojih prihrankov imenovane svote ter jo poslali kot kamen za poslopje slovenske šole v Mariboru. Hvala Vam, bratje na bojnem polju, za Vaš dar! Najdite mnogo posnemovalcev v tujini in doma!

Slov. šola v Mariboru. Kdor še želi nabiralno polo, naj se pisмено oglasi zanj pri šolskem odseku.

Dram. društvo v Mariboru. Pevske vaje za cesarsko slavnost se vršijo, kakor dozda, ob sredah in sobotah točno ob pol 9. uri zvečer. Kdaj se vrši društven izlet na Pohorje k Ruški koči, se določi pri vajah.

»Slovenec« piše: »Da se že 4 leta pobira za vdove in sirote padlih junakov in da le-te pri nas nič ne dobe? Ne, to še ni škandal. Da se ljudem na neštete načine vlačijo denar iz žepov za uboge invalide in da ti potem nič ne dobe? Ne, to še ni škandal. Kaj pa je potem škandal? Škandal je še le, če opozoriš javnost na take razmere in ljubljanski cenzor dotično notico zapleni! Konsules, tako vzgajate korupcijo!«

Padli junaki. Piše se nam: Ker mnogi niso prejeli mojega obvestila, naznanjam, da so padli ob zadnjih bojih sledeči spodnještajski Slovenci: Brložnik Rudolf, št. Florjan pri Slov. Gradcu, Kosi Franc, Žerovinci pri Ptuj, Juvan Anton, Šostanj, Videc Jožef, št. Pupert pri Celju, Žerdoner Anton, Frankolovo, Plevnik Jakob, Kostivnica, Dolganč Jurij iz Celjske okolice, Fajti Franc, Gruškovec pri Ptuj, Slemenšek Jožef, Mozirje, Vrečar Anton, Teharje, Zdolšek Jakob, Ponikva, Javornik Stefan, št. Vid pri Mislinjah, Erjavec Franc, Kostivnica, ter nadporočnik Videnšek Arkadij iz Celja. Abo zele domači več pojasnil, jim vedno rad ustrezam. Engelbert Klasinc, vojni kurat, pešpolk 117, vojna pošta 613.

Slovenski stalno nameščen v Mariboru. Odbor prosi, da se javijo tisti člani, ki imajo otroke, ki bi jih radi poslali na deželo, kjer bi lahko opravljali lahka opravila: pasli, zbirali sadje in jagode itd., proti hrani in ponekod tudi proti plačilu in hrani, pisмено pri predsedniku prof. Fr. Voglarju v Mariboru, Karnerijeva ulica 3. Oglasilo se je zopet nekaj premožnih kmetov za take otroke.

Draginjska doklada učiteljstvu. V proračunskem odseku je poslanec dr. Korošec predlagal, da naj se iz gosposke zbornice nazaj došli predlog glede draginjskih doklad učiteljem takoj vzame v pretres. Predlog je bil sprejet in se je tudi v meritu soglasno in brez debate sprejel. Učiteljstvo dobi od države 50% doklado, če nosijo dežele 25%, po enotnem sistemu preračunanih doklad. Dr. Korošec je stavil predlog, da naj se učiteljstvu takoj izplača tudi enkratni nabavni prispevek. Obremenitev za državo bi znašala 70 milijonov K. Vladni zastopnik je govoril proti predlogu, ki pa je bil kljub temu soglasno sprejet.

Pismo njetega avstrijskega častnika iz Sibiri- je. Dragi stric! Pristrčne čestitke k Vašemu godu! Svoj god sem zadnjič obhajal na Martinovo, to je 11. nov. 1917, pismo sem pa dobil danes 22. julija 1918.) Upam, da je vsaj predzadnje iz Sibiri. Danes prejel Vašo karto od 27. febr. 1917 s čestitkami k mojemu godu. (On je namreč Jožef.) Srčna hvala. Kaj je pri Vas novega? Pričakujemo že zime. (Pismo ima datum: Tara, 21. okt. 1917.) Čez dva dni odide zadnji parobrod in zopet moramo samo s sanmi do 300 km odkaljene železnice v Omsku. Menda si težko predstavljate, pa vendar je tako. Pozdrave!! — To pismo je poslal dr. Josip S..., katerega so Rusi ujeli v velikih bojih leta 1914 ter ga tirali v daljino Sibirijo, kjer je bil v raznih taborih, nazadnje v Tari.

Naši vojaki ljubijo svojo domovino. Vojak na fronti piše: Bojno polje, 10. 7. 1918. Spoštovani gospod! Moja dolžnost je, da se Vam zahvalim za Vašo krasno razglednico od Sv. Aneha, katero sem z velikim veseljem sprejel. Oh! Res krasno je naše slovensko Pohorje, po katerem blodijo zmiraj moje misli in po katerem sem pohajal v svojih prostih in mladih letih. Ali sedaj sem Bog mi samo to srečo daj, da bi se še enkrat sešli vsi skupaj zdravi gori pri Sv. Anehu in posebno v naši slov. Ruški koči, potem bomo spet veseli. Nebroj prisrčnih in narodnih pozdravov Vam pošiljajo vsi domači fanti! F. R.

Narodna pridobitev v industriji. Iz Savinjske doline nam pišejo: Obširna tovarna za izdelovanje barv in lesnih izdelkov v Ljubiji pri Mozirju, ki je bila še pred kratkim last nekega nemškega nacionalca iz Gradca, je prešla s 1. junijem v slovenske roke. Kupila jo je domača družba iz Gornje Savinjske doline ter se pod imenom družabnika Alojz Gorčičar i. dr. trgovsko vpisala. Ta tovarna se je bavila že pred vojno s to stroko ter imela neposredne trgovske stike z Nemčijo, Rumunijo in Severno Ameriko, kamor je tudi izvažala svoje barvne izdelke. Želeli je, da bi to podjetje, ki je dobro fundirano, v bodoče še bolje prospevalo v prid podjetnikom in v čonos slovenski domovini!

Poslanec Dobernig umrl. Državni poslanec J. Boltenk Dobernig, star 56 let, je dne 24. julija umrl. Dobernig je bil sin slovenskega očeta, a se je že kot dijak prelevil v strastnega Nemca. Po dovršenih gimnazijskih študijah se je popolnoma posvetil častniarstvu. Bil je dolgo časa glavni urednik in pozneje lastnik celovškega nemškonacionalnega lista »Freie Stimmen.« Kot državni poslanec in delegat je zavzemal Dobernig vodilno mesto. Njegov glavni boj je bil naperjen proti svojim rojakom-Slovincem. Z Dobernigom je legel v grob eden največjih hudih nasprotnikov koroških Slovencev. Koroško slovensko ljudstvo pa še ostane!

Dijaška kuhinja v Ptuj. V šolskem letu 1917/18 so darovali za to kuhinjo: 1600 K deželni odbor štajerski (za 1917 in 1918); 200 K Hranilno in posojilno društvo v Ptuj; po 100 K: Lenart Fr., trgovec, J. P., in od Čajnega večera v Narodni čitalnici; 60 K nabral v Gornji Radgoni mesto venca na grob dr. F. Ev. Kreka Milan Slaje kaplan pri Sv. Petru pri Radgoni; 50 K Posojilnica v Gornji Radgoni; 30 K pisarna dr. Fermevca; po 20 K: Fr. Bratušek, župnik v Svetinjah, Posojilnica v Framu, pisarna dr. Gosaka, dr. T. Horvat, odvetnik dr. Fr. Jurčela, odvetnik; po 16 K: Čuček Fr., posestnik in veletrgovec, prof. Ant. Kolarič M. Sorman, c. kr. davčni upravitelj, dr. Al. Visenjak, odvet. koncipijent; 12 K dr. Fr. Gabršček, odvetnik; po 10 K: Kazimir Bratkovič, c. kr. notar, Brilli Katarina, Jož. Čede, župnik v Studenicah (na grob mladine ljube vemu dr. Kreku), Emica dr. Gosakova, Ant. Jurca, c. kr. komerc. svetnik, dr. Klasinc, odvetnik v Gradcu, Ivan Klemenčič, učitelj na Gori, Janko Pihlar, nadporočnik, Al. Senčar, trgovec, Jos. Wresnik, c. kr. davčni oficijal; po 8 K: Alt Ivan, mestni kaplan, Sad. Jerše, c. kr. davčni upravitelj, dr. Bela Stuhec, zdravnik; 6 K Jos. Zupanec; po 5 K: Gilenšek, mestni kaplan, Ksaver Meško, župnik pri Mariji na Ziji, Ravšl Ant., župnik v Crkovicah, Ferdo Skuhala, posojilnični uradnik, Jos. Slavinec, zastopnik Slavije, Marija Vuković; po 4 K: Dostal Zalka, posestnica, prof. Jos. Komljanec, Fr. Koser, posestnik v Juršincih, Lj. Sagadin, odv. sollicitator, 3 K Iv. Žmahar. Odbor Dijaške kuhinje se zahvaljuje vsem dobrotnikom, proseč jih tudi zaneprej naklonjenosti.

Podružnice Slovenske Straže posnemajte! Podružnica Slovenske Straže za Spodnjo Mislinjsko dolino v Pamecah je poslala osrednji pisarni lep prispevek v znesku 224 K; nadalje dar g. J. Plečnika mesto venca na grob El. Wimmer 10 K.

Obnovite naročnino. Kdor še ni obnovil naročnine za »Stražo«, naj to nemudoma stori, ker mu bo sicer list ustavljen. Naročnina znaša za celo leto 12 K, za pol leta 6 K za četrt leta 3 K in se pošilja na naslov: Upravištvo »Straže«, Maribor.

Kurent. V Ljubljani se je ustanovil konzorcij, ki bo izdajal humoristično-satiričen (šaljiv) list »Kurent.« List bo izhajal po dvakrat na mesec ter izide prva številka že koncem tega meseca. Kurenta se je posrečilo si pridobiti mnogo odličnih sotrudnikov, tako humorističnih pisateljev kot satiričnih risarjev in karikaturistov, tako se bo glede vsebine in slik mogel vspešno kosati z najboljšimi podobnimi edicijami drugih narodov. Ker se bo vsled velikega pomanjkanja papirja določila naklada po številu naročnikov, prosimo vse, ki nameravajo Kurenta naročiti, da store to takoj. Naročnina znaša do konca tekočega leta 10 K ter se pošilja upravi Kurenta v Ljubljani, Stari trg 19 (Zvezna tiskarna). Rokopise sprejema uredništvo Kurenta, Križevniška ulica 2.

— Konzorij Kuranta je izdal humoristični almanah „Kurantov Album“. Vsebuje 18 originalnih risb (Gasparrja, Podkrajca in Smrekarja) ter živahne literarne prispevke znanih slovenskih pisateljev. Album in upravi Kuranta.

Toča in neurje. Minuli četrtek je razsajala po Srednjem Štajerskem huda toča in neurje. Uničeni so poljski pridelki, vinogradi in sadje. V Nemški-Bistrici je padala kakor jajca debela toča. V Frohnleithnu je nekemu posestniku voda odnesla hišo in hlev ter pokopala pod razvalinami šletno hčerko, 1 konja, 1 kravo in več svinj. Tudi več drugih hiš in gospodarskih posestev je voda odnesla. Pogreša se več oseb.

Velik požar na Dravskem polju. V soboto dne 20. junja ob 4 uri popoldne je v Gornjih Pieterjah izbruhnil požar, ki je v kratkem času vpepelil 16 gospodarskih poslopij. Štirim posestnikom so zgorele tudi hiše. Rž in pšenica je bila že spravljena. Zgorelo je krog 4 vagone zrnja ter vse seno in slama, pri enem posestniku so zgorele tudi 3 velike svinje, pri drugem 2 mlada junca. Ogenj je uničil tudi motor in mlatilnico Strojne zadruge. Zavarovalnino je pokril le majhen del škode pri sedanji ogromni dragini. V ponedeljek si je ogledal nesrečo g. okr. glavar D. pl. Netoliczka v spremstvu g. dr. Pirkmajerja. Storili so se že koraki, da bi prizadeti dobili potrebni material in delavske moči. Kdo je zanetil, se ne ve gotovo, govori se, da otrok.

Kako se spravlja krompir. Mariborska Slovenka nam piše: G. urednik, ali ste si ogledali, kako komisijonarji spravljajo zgodnji krompir? Po cele vozove ga pripeljejo kmetje z Dravskega polja v Maribor. Pri komisijonarju pa delajo s krompirjem, kakor bi imeli opraviti s kamenjem. Bašejo ga z ostrimi lopatami, mečejo skrižem prekladajo po dva — trikrat. Krompir, zlahen in dragocen pridelek, je ves stolčen in tak pride v magacine, kjer ga bo zadela tista usoda, kot navadno vse blago, ki ga s slo odzemejo producentu — segnil bo. Opozorjamo oblast, da naj vendar malo bolj pazi na spravljanje krompirja.

Dopisi

Maribor. Tukajšnji gostilničarji ustanavljajo lastno gospodarsko in nakupovalno zadruzo. Namen zadruge bo nakupovati v velikem vse potrebščine za svoje člane, pred vsem pijačo, živila, drva in premog.

Maribor. Dne 25. t. m. zjutraj ob 4 uri so hoteli 4 mladenčaki priti iz kolodvora preko železniškega mostu na ono stran Drave. Na sred mostu sta jih presenetila križajoča se brzovlaka. Eden vojak je usmrčen, drugi je smrtno ranjen, tretji se pogreša (zračni pritisk ga je vrgel najbrž v Dravo), le četrti se je rešil. Smrtnoranjeni je umrl v bolnišnici.

Zerkovci. Tukaj je umrl g. Ivan Rebernik, občinski svetovalec, posestnik in vrl narodnjak, oče našega somišljenika g. A. Rebernika. Rajni je pri vseh volitvah stal zvesto na slovenski strani. Bog nam daj mnogo tako zavednih mož! Svetila mu nebeška luči!

Orče. Strana nesreča se je zgodila dne 17. julja. 30 letni, vrli posestnik Rajnetove kmetije na Tolstemvrhu, Jožef Kavčič, je zopet odhajal med vojake. Ko je prišel na kolodvor v Spod. Dravogradu, je vlak prišel že odhajati, vključ temu je hotel skočiti še gor, a mu je spodletelo in je padel pod kolesa, ki so mu glavo popolnoma strli. Strah nas je spreletel, ko so zvečer prepegljali truplo tako žalostno ponesrečenega soseda na domače pokopališče. Bil je tri leta v ruskem vjetništvu, ko se je sredi maja vrnil domov, ni našel več ne skrbne matere, ne dragega očeta, ki sta med tem časom umrla. Ko je zopet moral oditi v vojno službo, ga je blizu doma zadela grozna smrt. N. p. v m.

Sv. Jurij ob Pesnici. Tu se močno širijo otroške bolezni ošpice in škrlatica in kakor je videti, še neka posebna bolezen z nenavadnimi znaki. Dozdaj so umrli trije dečki; med temi en begunski otrok iz Renč pri Gorici, vnuk posestnika Jakoba Zaje od istotam, ki je umrl tu daleč od ljube domovine dne 5. julja, star 66 let. Kako se je želel vrniti v sloveno Gorisko, pa je našel letos spomladi ob obisku doma vse popolnoma razrušeno.

Št. Blj. Slav. gor. Na narodni praznik (God sv. Cirila in Metoda) so vrle mladenke naprle za stradajočo deco v jugoslovanskih deželah 50 K. — Kmetijsko kralno društvo priredi v nedeljo, dne 28. maj. srpana v Slov. Dom kratko zabavo s petjenji in predstavo. Začetek ob 5 uri popoldne! Prosta zabava v dvorani po predstav!

Ruše. Opozorjamo še enkrat na občni zbor poštarske podružnice Slovenskega Planinskega društva, ki se vrši v nedeljo, dne 28. julija, ob 2. uri popoldne v gostilni g. Frca Glaserja na Smolniku — ker se bodo sprejela nova društvena pravila in se mora potem takej vršiti volitev novega odbora. — Nabedništvo.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Na lovensko nedeljo, dne 11. avgusta, se bo vršil popoldne po več-

černicah v mežnariji občni zbor, obenem podučen s-hod tukajšnje Dekliške Zveze. Govoril bo priljubljen mladinski organizator prof. dr. Hohnjec iz Maribora. Pridite dekleta, starši in prijatelji mladine! U-ljudno se vabljeni tudi dekleta sosednjih župnij!

Sv. Tomaž pri Ormenju. V nedeljo, dne 4. avgusta t. m. po rani sv. maši vrši se v tukajšnji šoli predavanje in razgovor o novem načinu od daje zrnja na občine Ternovce, Savce in Bratonečice in za tukajšnje občine. Posestniki in posest-nice pridite polnoštevilno.

Majšperg. Kmetijska podružnica za okolico Ptuj priredi v nedeljo, dne 28. t. m., po rani maši, gospodarsko zborovanje v šoli. Enako zborovanje se vrši ob 3. uri popoldne v šoli v Stopercah. Gospo-darji in gospodinjice, pridite!

Konjice. »Dekliška zveza« priredi v tukajšnji »Dekliški zvezi« v nedeljo dne 4. avgusta po več-černicah javno predavanje. Govorila bo gđc. Štupca iz Maribora o pomenu treznosti za naš gmetni in duševni razvoj. Pridite v obilnem številu.

St. Jurij ob južni žel. Sentjurska združena narodna družba priredi o priliki občnega zbora C. M. podružnice v nedeljo, dne 28. t. m., ob treh pop. »Zajcu v Lokarjih« pri St. Juriju veliko narodno slayje z gledališko predstavo, s petjem in drugim v prid slovenski šoli v Mariboru, stradajoči jugoslov. deci in oslepelim slovenskim vojakom. Z ozirom na velepomembni dobrodelni narodni namen prosimo vse zavedne Slovence in Slovence, da delujejo za mno-goštevno udeležbo.

Gaberje pri Celju. Prostovoljno gasilno društvo Gaberje priredi v nedeljo, dne 11. avgusta veliko vrtno veselico v Sokolskem domu v Gaberju ter se naj blagovolijo vsa druga bratska društva na to o-zirati.

Dol pri Hrastniku. V nedeljo dne 28. julja po prvem sv. opravi bo pri nas ustanovni občni zbor kmetijske zadruge na Dolu. Pride g. nadre-zivizor Pušenjak iz Maribora. Člani, ki ste se pri-javili zadruzi, pridite polnoštevilno na zborovanje! Iskreno vabljeni vsi, ki vedo ceniti važnost in pomen zadrugištva!

Trbovlje. V nedeljo, dne 28. t. m., popoldne ob 3. uri priredijo dekleta in fantje Bralnega društva v Društvenem domu igri »Raz Marijino srce« in »V ječi«.

Trbovlje. Občni zbor našega Bralnega društva se vrši v nedeljo, dne 4. avgusta, ob 4. uri po-poldne, v dvorani Društvenega doma. Vsi prijatelji društva dobro došli!

Orneč. Strana nesreča se je zgodila dne 17. julja. 30 letni, vrli posestnik Rajnetove kme-tije na Tolstemvrhu, Jožef Kavčič, je zopet odhajal med vojake. Ko je prišel na kolodvor v Spod. Dravogradu, je vlak prišel že odhajati, vključ temu je hotel skočiti še gor, a mu je spodletelo in je padel pod kolesa, ki so mu glavo popolnoma strli. Strah nas je spreletel, ko so zvečer prepegljali truplo tako žalostno ponesrečenega soseda na domače pokopališče. Bil je tri leta v ruskem vjetništvu, ko se je sredi maja vrnil domov, ni našel več ne skrbne matere, ne dragega očeta, ki sta med tem časom umrla. Ko je zopet moral oditi v vojno službo, ga je blizu doma zadela grozna smrt. N. p. v m.

Sv. Križ nad Ornečami na Koroškem. Porci-junkula se bo tudi letos obhajala kolikor mogoče slo-vesno. V četrtek, dne 1. avgusta zvečer je pridiga in slovesen blagoslov; na dan sam se prično sv. opre-tila ob pol šestih, ob 8 in ob 10. uri pridiga, nato slovesna sv. maša pred g. prošta Gregorja Einsle-lem iz Linj. Vabimo vernike k prav obilni udeležbi, zlasti ker se h čemo posebej še spomniti vseh naših bratov-vojakov, padlih in umrlih v štirih letih stra-šne vojne.

Najnovejša poročila

Ministrstvo Hussarek

Baron Hussarek je torej imenovan ministrskim predsednikom namesto Seidlerja. Kakor se zatrjuje jo, ostanejo vsi drugi ministri Seidlerjevega kabineta tudi v novem ministrstvu. Slišijo pa se tudi govo-ric, da izstopita poljska ministra Cviklinski in Twardovski ter se nadomestita z drugima poljski-ma uradnikoma. Danes v petek se bo novo mini-strstvo predstavilo poslanski zbornici s svojim pro-gramom. Njegov program bo haje jako obsežen. Reformirati hoče našo upravo, revidirati ustavo, spraviti v red naše finance, z drugimi besedami: naložiti nove davke ter urediti ljudsko prehrano. Res lepi načrti, če jih bo le g. Hussarek mogel izvesti! Vprašanje pa je, kje bo dobil večino. Doz-daj se mu ne godi nič boljše kakor Seidlerju. Po sedanjih poročilih hoče nadaljevati Seidlerjev nem-

ski kurz ali, kakor sami povdarja on noče o-ve-ljaviti avstrijski kurz, kar je istovetno z nemškimi kurzom. Ako bo hodil po Seidlerjevih potih, bo slabo vozil. Čehi in Jugoslovani bodo stali v opo-ziciji, istotako Rusini del Italijanov. Pa tudi nemški radikalci in Pantzovi pristaši mu napovedujejo boj. Socialni demokrati ga tudi ne marajo. Vlado-stranke računajo, da bodo imele 5 do 12 glasov večine pri glasovanju za proračun. Pa ta račun še ni zanesljiv. Nemški listi pišejo danes, da bo Hussarek dobil večino za proračun samo tedaj, če-se v čeških in jugoslovanskih vrstah več posan-cev odstrani pri glasevanju. Torej bi se Hussarek vzdržal za površju samo po milosti Čehov in Ju-goslovanov.

Ni nam znano koliko je na tem resnice; ven-dar pa opravičeno dvomimo, da bi Čehi in Jugo-slovani storili kaj takega za Hussareka, ako hoče-ta naprej »seidlariti« ter Čehi in Jugoslovane pre-ganjati in stiskati, kakor se je to godilo do sedaj. Če bi Jugoslovani in Čehi res doprinesli to veli-kansko žrtev, potem bi se morala nova vlada Sei-dlerjevemu barbarskemu nemškemu kurzu popol-noma odpovedati, ter nastopiti pot pravice, ne pa-krivice in terorizma. Sovražnikov slovanskih naro-dov Čehi in Jugoslovani ne bodo podpirali — to-ostane pribito.

Državni zbor.

Po včerajšnji tajni seji je prišlo v razpravo-več manjvažnih predlog. Stanek je predlagal naj-se predloži cesarju stenografični protokol o tajni seji. Dr. Korošec je interpeliral radi prepovedi sho-da v Trbovljah radi preklica vojaških oprostitvev iz političnih vzrokov, Brenčič radi izvažanja »ena-iz Štajerske na Ogrsko. V proračunskem odseku je stavil Schrafl predlog naj se opusti gasovanje o proračunu, ker ni nobene odgovorne vlade sedaj na krmilu. Odsek je predlog sprejel. Ta sklep po-meni poraz za vlado. Vlada se je bala, da bo dobila opozicija v odseku večino. Danes ob 11 ih se vrši drugo čitanje prorač. provizorija. Ker so nemški radikalci, Pantzeva skupina in Ukrajinci izjavili, da bodo glasovali proti, je nesigurno če bo dobila vlada večino ali ne.

Umik čez Pijavo.

V državnem zboru se je včeraj, dne 26. t. m. zaključila tajna seja o umiku čez Pijavo. Poslanec Stanek, dr. Korošec, Glomeranski, Klofáč, Haberman in Tusar so stavili predlog, v katerem zahtevajo natančno preiskavo dogodkov ob Pijavi. Preiskavo naj izvrši brambni odsek in naj v je-senskem zasedanju poda zbornici natančno poročilo. V predlogi se izrazito povdarja, da so dosedanja pojasnila deželno-brambov-kega ministra pomanj-kljiva. Ko je še govoril domobranski minister, se je predlog odkazal brambovskemu odseku.

Vjetniki se vračajo iz Rusije

Med sedanjo rusko in našo vlado je prišlo do popolnega sporazuma glede zamenjave vjetnikov. V bližnjih mesecih se bodo izmenjali kolikor mo-goče vsi vjetniki. Te dni bodo poslali iz Rusije prvi del avstrijskih vjetnikov 300 mož Enako šte-vilo Rusov pa se bo odpeljalo iz Avstrije v do-movino.

Francozi tajijo.

Francoski listi pišejo, da na domnevanem iz-dajstvu v nemškem glavnem stanu ni ne besedice resnice. Ententa ne rabi pomoči nemških izdajal-cev, njena armada je močna dovolj, da premaga Hindenburgovo armado.

Razne novice.

Zunanji minister Burlan okraden. Iz Dunaja poročajo, da je bil aretiran ogrski vojak Fran Hoj-da, ker je v družbi z dvema civilnima tovarišema u-kradel zunanjemu ministru grofu Burianu 20 kilo-gramov masti, več zavojev posušenega mleka in 150 jajec. Hojda je obsojen na dve leti težke ječe.

Bivši ogrski ministrski predsednik Lukač in cestni ropar. Iz Marijinih varov na Češkem poročajo, da je na samoti nenađoma iz skrivališča stopil pred bivšega ogrskega ministrskega predsednika dr. Lukača človek, ki je zahteval denarnico. Lukač pa je prebrisan gospod. Zato nosi v enem notranjem že-pu denarnico polno bankovcev, v drugem pa praz-no. Segnil je v žep, kjer je bila slednja in je izro-čil človeku, ki je nato pobegnil v gozd.

„Slovenski Gospodar“ in „Straža“

Kdor se ni naročen na »Slov. Gospodar« in »Stražo«, naj to takoj stori. Oba lista prinašata zanimive novice iz domačih krajev, z bojišč, iz tujine, objavljate važne uradne odredbe, cene živini in pridelkom itd. itd. Naročajte naše liste vsaj kakom na bojišču. Ako hočete kako se dobro prodati ali najti kupca, inseriraj v »Slov. Gosp.« in »Stražo«.

Feliks Kneser,
uraz.

Malā naznānīlā.

Kupujem

kumno, janež, suhe gobe, star hmelj, suho sadje i. t. d. prazneje želod in ležnike. Ivan Kopušar, trg. in gost. Šoštanj. 148

Delavci

za spravljanje lesa, moški in ženske, za sekanje mehkega lesa za kurjavo se sprejmejo proti dobri plači in prosti skrbni. Ako bodo sposobni, se jim da popolna hrana. Tovarna za izdelovanje vžigalnic, Ruše nad Mariborom. 147

Za 20 kg

zaseke ali masti dam 2 postelji iz trdega lesa, 2 vložka, 2 omari in 1 divan. Maribor, Glavni trg 18, trgovina z viktualijami. 150

Službo

išče kot oskrbnica (Wirtschaftlerin) gospodična srednje starosti, ki ima veselje do gospodarstva, živinoreje, svinjereje in perutninarstva in ki zna kuhati in sploh opravljati vsa gospodinjstva dela. Dolgoletna izborna spričevala na razpolago. Ponudbe pod „Oskrbnica“ na upravnishvo lista. 154

Deklica

14—15 letna z dežele, ali pa taka brez starišev, se sprejme takoj v dobro službo in preskrbo. Naslov pove upravnishvo lista. 151

Posestvo

Kupim posestvo, tudi vinograd, z hišo in gospodarskim poslopjem, vse v dobrem stanju. Ponudbe z navedbo cene do 15. avg. t. l. na upr. lista pod „Posestvo 15“. 153

Gostilno

boljšo iščem ali v najem, ali na račun. Ponudbe pod „Gostilno“ na upr. lista. 152

Sadje

v vsaki množini (Fallobst) kupi cele vozove brez poprejšnjega naznāla Mariborska mlekaria in tovarna za konzerviranje sadja. Maribor, Tegetthoffstrasse 63. 157

Na progi

Čmurek-Spielfeld se je izgubil brevir (pars destiva) in Sv. pismo. Kdor je našel ti knjigi, jih naj pošlje proti (odškodnini) plačilu na upravo „Straža“. 156

Hiša

na vogalu za trgovino, dvonadstropna, nadalje hiša za stranke visoka 1 in pol nadstropja oddaljena 1 minuto od graške mestne meje v Eggenbergu, se prodaste za ceno 120.000 K obe takoj iz proste roke. Obremenjeni z okrog 45.000 K. Donos na stanarini okrog 86.000 K. Proda se samo Slovenec. Ponudbe pod „Dobro naložena glavica“ na upravo lista. 155

6 mesecev

star otrok se da na hrano. Naslov: Ivana Novak, Maribor, Kaserngasse 21. 145

Pri pomanjkanju moke

je najboljši pripomoček „Mehlata“ — moka; je k vsem pekarijam, močratim jedilom, kruhu, juham za pridodati, ker potem lepo izgledajo, narastejo, hralljivost, nasitnost, izdatnost pridobije; je sredstvo proti rasi. boleznim, zdravniško priporočeno. Vsebuje 10% sladkornih, 10% mastnih snovi. Dobi se najmanj 1 karton z 25 zavitki K 75—; pri 5 kartonih še 10 odst. popust! (Mala prodaja 3.50 K) Za event. vprašanja znamko se prosí. Commission Mehlata, Gradec, Steyrerg. 60/II. 130

Novo! Barva za obleke!

Obleka pobarvana, izgleda in nadomesti samo tedaj, če se le resnično z najboljšo stanovitno la barvo pobarva. — Vsak si sam lahko brez truda in stroškov doma pobarva obleko ali kar si boji drugo in naj si hode iz kakršnega koli že blaza. Najmanj se že pošilja 10 zavitev pošt. in navodilom 10 20 K. Trgovci 100 zavitev K 40—, 1000 zavit. K 35—, — Commission „Mehlata“, Gradec, Steyrerg. 60/II. 128

Sveče in sukanec

dobavljam, toda le proti predplačilu (vsa) 1/2 ostalo pozneje) parafinske in voščene 1.60 — 2.60 K komad, najmanjša pošiljatev 100 kosov v zabojčku. — Sukanec znamka „Silberstern“ na lesenem kolesu in znamka „Kolo“ 1000 Yards det. K 400—, 500 Yards K 200—, 225 m K 120—, 150 m K 90—. Za event. vprašanja znamka se prosí. A. Postřin, Gradec, Steyrerg. 60/II. 129

PRODAM

3 konje in sicer 2 4 letna žrebec 13 pesti visoka in eden 16 2 pesti visok. Cena po dogovoru. Izve se pri g. Ivanu Lamprecht v Breznu pri Ribnici, Štajersko. 130

Barvo za obleko

črna, temnomodra, temnorjava, temnordeča, temnozelenā in temnosiva za domače barvanje platna, volne in svile v zavojčkih ā 50 vin; pošilja na zunan franko, če se pošlje naprej zvesek ali pa proti povzetju: H. Billerbeck, Maribor, Gosposka ulica 29. 116

NADOMESTILO MILA

za pranje perila, izborna peneče in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke. 1 Zavoj t. j. 5 kg K 12.—, 1 zavoj z 10 kg K 23.— Preprodajalci dōbe popust pri naročbi celega zaboja z 50 kg. Belo mineralno milo za čiščenje rok in finejšega perila, 1 zavoj 32 kosov K 14.—, Nadomestek za toaletno milo v raznih barvah. lepo dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18.—, Toaletno milo roza barve, 1 zavoj 24 kosov K 18. Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste. Izvorno podjetje M. Jünker v Zagrebu št. 36. Petrinska ulica 3., III., telefon 23-27.

Zveplo

za sode 1 zavoj 20 kosov K 7.— Ima v zalogi A. Krepek, Maribor, Bismarkstr. 19. 129

Viničar

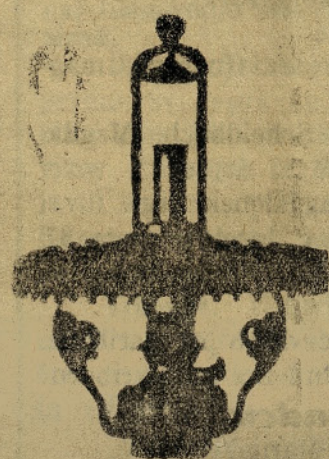
se sprejme in sicer mož in žena brez otrok ali tudi z enim otrokom, blizu mesta, pod zelo ugodnimi pogoji. Oglase pisemne ali ustmeno na naslov: Ottilija Kovarčič, Celje, Breg 33. 140

Kislo vodo in vino

razpošilja A. Oset, p. Guštanj, Koroško. 70

XXXXXXXXXXXX

Slovinci!
Naročajte in razširjajte
Stražo!

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo

V LJUBLJANI

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članem posojila proti poročstvu, zastavi življenskih polic, posestev, vrednostnih papirjev ali zaznambi na službene prejemke.

Vračajo se posojila v 7 1/2, 15 ali 22 1/2 letih v edeskih ali pa v pošujubnih dogovorjenih obrekih.

Kder želi posojilo, naj se obrne na pisarno v LJUBLJANI, KONGRESNI TRG STEV. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/4 %.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.848.40 kron. Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentuje jamstveno glavnice za 6.089.850 kron.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svoje bogato zalogo steklene in pocelanasne posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev na vodo. — Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Kot [začetnik

se toplo priporočam pred. duhovščini in cerkvenim predstojništvom za vse v mojo stroko spadajoče delo

Miloš Hohnjec,
kipar in zlatar v Celju,
Gaberje 18 (pri domobranski voj.)

» Muzej »

Slovenskega zgodovinskega društva,
Maribor, Koroška cesta št. 10.
Darujte zanj vse zgodovinsko važne predmete, osobito vojne spomine.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

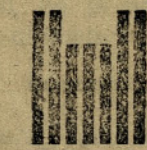
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX Za gostilničarje: Papirnatate servijete vsled novih predpisov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

reg. zad. z neom. zav.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 3 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 1/2 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2 %, in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo

in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)